



Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

**Νεοελληνική Γλώσσα**

**ΣΤ΄ Δημοτικού**

**Τίτλος:**

**«Κινηματογράφος – θέατρο»**

**Συγγραφή: ΠΕΤΡΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**

**Εφαρμογή: ΜΠΑΛΚΙΖΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ**



**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

**Θεσσαλονίκη 2013**



#### ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: [centre@komvos.edu.gr](mailto:centre@komvos.edu.gr)



## **Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ**

### ***Τίτλος***

Κινηματογράφος – θέατρο

### ***Εφαρμογή σεναρίου***

Νικόλαος Μπαλκίζας

### ***Δημιουργία σεναρίου***

Κωνσταντίνος Πέτρου

### ***Διδακτικό αντικείμενο***

Νεοελληνική Γλώσσα

### ***Τάξη***

Στ' Δημοτικού

### ***Σχολική μονάδα***

5ο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Ιωάννη Ρέντη Αττικής

### ***Χρονολογία***

Από 08-04-2013 έως 18-04-2013

### ***Διδακτική/θεματική ενότητα***

Ενότητα 15η: «Κινηματογράφος – θέατρο»

### ***Διαθεματικό***

Όχι

### ***Χρονική διάρκεια***

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 7 διδακτικές ώρες



## *Χώρος*

### I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: εργαστήριο Πληροφορικής

### *Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή*

---

### *Εφαρμογή στην τάξη*

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη

### *Το σενάριο στηρίζεται*

Κωνσταντίνος Πέτρου, Κινηματογράφος – θέατρο, Νεοελληνική Γλώσσα ΣΤ΄ Δημοτικού, 2011.

### *Το σενάριο αντλεί*

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρωτότυπο και δεν αξιοποιεί στοιχεία από άλλα σενάρια.

## **B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ**

Περιλαμβάνονται δραστηριότητες και ασκήσεις που σχετίζονται με τις θεματικές περιοχές που θίγονται στη συγκεκριμένη ενότητα του βιβλίου και δίνουν αφορμή για περαιτέρω επεξεργασία, όπως η καλύτερη γνωριμία με τον κινηματογράφο και την ιστορία του, και με τον γνήσιο εκφραστή του τον Τσάρλι Τσάπλιν, αλλά και με το θέατρο, καθώς και με τα συναφή με αυτό. Επίσης περιλαμβάνονται δραστηριότητες και ασκήσεις που αφορούν θέματα της νέας ελληνικής, όπως η χρήση του συλλαβισμού και η μελέτη της κλίσης των επιθέτων σε -ης, -ης, -ες. Αξιοποιούνται,



τέλος, οι δυνατότητες που προσφέρει ο επεξεργαστής κειμένου στη διδασκαλία του μαθήματος της Γλώσσας.

## Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

### *Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο*

---

## Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Οι δραστηριότητες και οι ασκήσεις στοχεύουν στη γνωριμία με ορισμένες πτυχές της πραγματικότητας και του κόσμου, στην καλλιέργεια του προφορικού και του γραπτού λόγου καθώς και στην εξοικείωση με ορισμένες πτυχές των νέων γραμματισμών που εκπορεύονται από τη χρήση των ΤΠΕ.

Ειδικότερα επιχειρείται οι μαθητές να αποκτήσουν γνώσεις για τον κόσμο και τη γλώσσα και να καλλιεργήσουν γραμματισμούς. Πιο ειδικά:

### *Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής*

Επιχειρείται οι μαθητές:

- να αποκτήσουν γνώσεις για τον Τσάρλι Τσάπλιν·
- να έρθουν σε επαφή με την ιστορία του κινηματογράφου·
- να μάθουν γενικά για το θέατρο.

### *Γνώσεις για τη γλώσσα*

Επιχειρείται οι μαθητές:

- να γνωρίσουν λέξεις σχετικές με το θέατρο·
- να αποκτήσουν ευχέρεια στον συλλαβισμό των λέξεων·
- να εμπεδώσουν τη χρήση και την κλίση των επιθέτων σε *-ης, -ης, -ες*·



- να καλλιεργήσουν τον προφορικό και τον γραπτό τους λόγο·
- να εξοικειωθούν με την παραγωγή πολυτροπικών κειμένων (συνδυασμός λόγου-εικόνας)·
- να αξιοποιούν τις δυνατότητες ενός επεξεργαστή κειμένου.

### ***Γραμματισμοί***

Επιχειρείται οι μαθητές:

- να αντλούν πληροφορίες από μια διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια·
- να ασκηθούν στην αναζήτηση μέσω ηλεκτρονικής μηχανής αναζήτησης·
- να γνωρίσουν τη χρήση ηλεκτρονικού λεξικού·
- να γνωρίσουν τη χρήση διαδικτυακού λεξικού·
- να λύνουν ηλεκτρονικά σταυρόλεξα και ασκήσεις στο Διαδίκτυο·
- να εισάγουν αντικείμενα σε μια παρουσίαση·
- να χρησιμοποιούν το εργαλείο στιγμιότυπου για να αντιγράφουν από αρχείο PDF.

## **Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ**

### ***Αφετηρία***

---

### ***Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο***

---

### ***Αξιοποίηση των ΤΠΕ***

---

### ***Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις***

### **1η & 2η διδακτική ώρα**

Εργασία σε ομάδες στο εργαστήριο πληροφορικής

Τετράδιο Εργασιών, Σελ. 41, μετά την άσκηση 2  
Βιβλίο Μαθητή, σελ.37, μετά το εισαγωγικό κείμενο



**2. Διαβάστε την παρουσίαση της ταινίας που ακολουθεί και υπογραμμίστε όσες λέξεις ή φράσεις αποτελούν σχόλιο, δηλαδή όσες δείχνουν την προσωπική άποψη του κριτικού:**

### Το τσίρκο

ΗΠΑ, 1928, διάρκεια 72 λεπτά, ασπρόμαυρο  
Σκηνοθεσία: Τσάρλι Τσάπλιν  
Παίζουν: Τσάρλι Τσάπλιν, Άλαν Γκαρσία, Μίρνα Κέννεντι

Μια ταινία περισσότερο δραματική παρά κωμική, χάρη στην εξαιρετική επίδειξη του Τσάρλι Τσάπλιν, που ξέρεi να κάνει τον κόσμο να γελάει μέσα από τις πιο συγκινητικές καταστάσεις.

Ο ήρωας, ο Σαρλό, ο γνωστός αλπάκος, βρίσκει καταφύγιο σε ένα τσίρκο, διότι τον καταδιώκει η αστυνομία, επειδή νομίζει ότι είναι κλέφτης. Την ώρα του προγράμματος, ο Σαρλό κατακυβάνει στην πίστα. Η εμφάνισή του κάνει το κοινό να γελάει και ο διευθυντής του τσίρκου τον προσλαμβάνει αμέσως ως κλόουν. Ο Σαρλό ερωτεύεται την ιπποκόμο και ο αντίζηλος του προσπαθεί να τον διώξει. Ακολουθεί μια σειρά από απίστευτες περιπέτειες και μερικές καταπληκτικές σκηνές, όπως η πασίγνωστη σκηνή με τον Σαρλό πάνω στο σκονιά του ακροβάτη να δέχεται την επίθεση μαϊμούδων.

Μια ταινία-διαμάντι, γεμάτη χιούμορ, αυθορμητισμό και δράση.

*Κυριακάτικα απογεύματα στο Σινέ Φιλίπ, Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (διασκευή)*

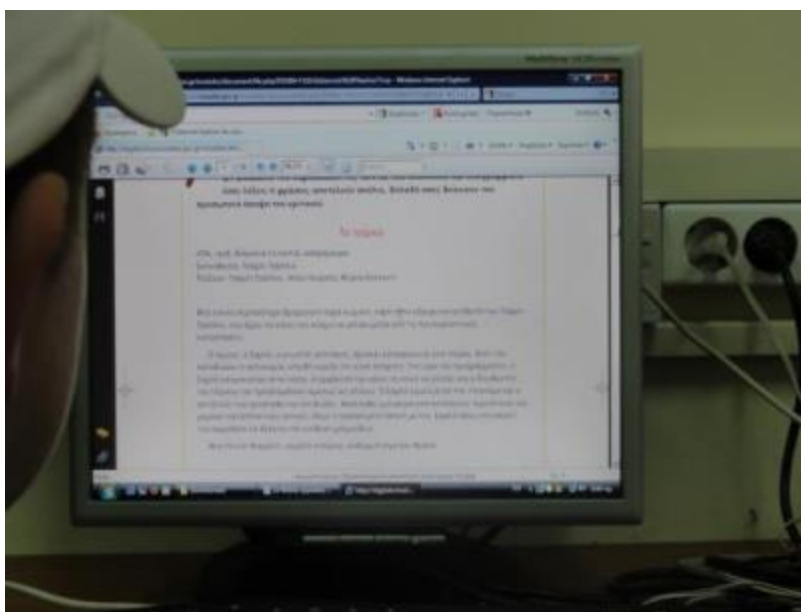
Οι μαθητές διάβασαν το απόσπασμα του Νικηφόρου Βρεττάκου με τίτλο *Γράμμα στον Τσάρλι Τσάπλιν*, που είναι το εισαγωγικό κείμενο της [ενότητας 15, του γ' τεύχους του Βιβλίου της Γλώσσας](#). Μεταξύ άλλων, ανέφεραν τι γνωρίζουν για τον Τσάρλι Τσάπλιν, τον βουβό κινηματογράφο και αν έχουν δει κάποια ταινία του. Κάποιοι μαθητές θυμούνταν κάποιες ταινίες που είχαν δει στην τηλεόρασή τους και βέβαια θυμούνταν τον Τσάρλι Τσάπλιν ως Σαρλό. Από τη συζήτηση προέκυψε ότι αρχικά ο κινηματογράφος είχε μόνο βουβές ταινίες ενώ στη συνέχεια εξελίχθηκε και πήρε τη μορφή που γνωρίζουμε σήμερα. Εξαιρετικά δείγματα του βουβού





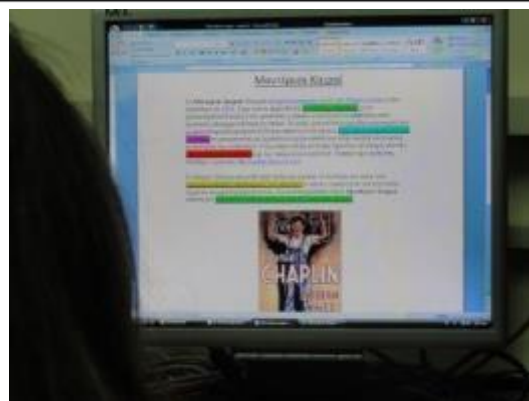
κινηματογράφου αποτέλεσαν οι ταινίες του Τσάρλι Τσάπλιν κι έτσι αποφασίσαμε να ασχοληθούμε περισσότερο, προκειμένου να γνωρίσουμε τη ζωή και το έργο του.

Έτσι, δόθηκε το [1ο Φύλλο δραστηριότητας](#) (βλ. αρχείο: Synodeutika/FE1.docx) στους μαθητές, το οποίο τους καθοδήγησε σε μια σειρά από ενέργειες. Αρχικά άνοιξαν το [τετράδιο εργασιών της Γλώσσας, β' τεύχος, ενότητα 15, σ. 41](#), και μελέτησαν την άσκηση 2.

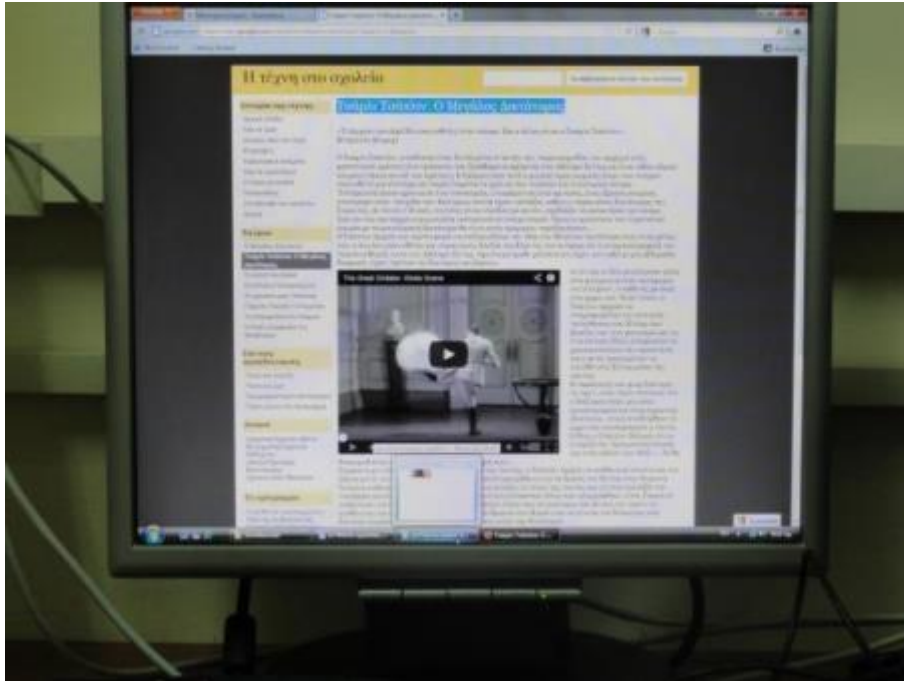


Στη συνέχεια μετέβησαν στην ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια Βικιπαίδεια και συγκεκριμένα στην ιστοσελίδα [«Μοντέρνοι Καιροί»](#), για να κάνουν μια παρόμοια άσκηση. Αντέγραψαν το κείμενο στον επεξεργαστή κειμένου, υπογράμμισαν όσες λέξεις ή φράσεις του κειμένου αποτελούσαν σχόλιο, δηλαδή όσες έδειχναν την προσωπική άποψη του κριτικού, και τις επεσήμαναν χρωματικά. Αντέγραψαν επίσης την αφίσα της ταινίας και την συμπεριέλαβαν στο κείμενό τους, τοποθετώντας την σε όποια θέση επιθυμούσαν. Σε σχετική ερώτηση, παρατήρησαν ο Τσάρλι Τσάπλιν ήταν ταυτόχρονα σκηνοθέτης, παραγωγός, σεναριογράφος και πρωταγωνιστής στην ταινία που μελετούσαν, πράγμα το οποίο αποδείκνυε ότι ήταν άνθρωπος δραστήριος και πολυπράγμων.





Κατόπιν οι μαθητές μετέβησαν στην ιστοσελίδα [«Ο Μεγάλος Δικτάτορας»](#) όπου βρήκαν μια αναλυτική περιγραφή της ταινίας. Αντέγραψαν κι αυτό το κείμενο και το επικόλλησαν στον επεξεργαστή κειμένου. Διάβασαν την άποψη του Μπέρτολτ Μπρεχτ και μετέτρεψαν την αναλυτική περιγραφή της ταινίας σε περιληπτική. Αποθήκευσαν την εργασία τους, δίνοντας στο αρχείο τους τον τίτλο «Ταινίες του Τσάρλι Τσάπλιν» (βλ. αρχεία: Tekmiria/Tainies\_tou\_Charlie\_Chaplin). Παρακολούθησαν ένα 4λεπτο [απόσπασμα](#) από την ταινία, το οποίο μαρτυρά τη σπουδαιότητά της και φανερώνει την απήχηση που είχαν (και έχουν) οι ταινίες του Τσάρλι Τσάπλιν μέχρι και σήμερα.




Στο τέλος του διδακτικού δώρου οι μαθητές αναζήτησαν τη βιογραφία αυτού του σπουδαίου -παγκοσμίου φήμης- καλλιτέχνη. Μετέβησαν στην [ιστοσελίδα](#) όπου απεικονίζονται οι σπουδαιότερες προσωπικότητες που έζησαν και ζουν στον πλανήτη από αρχαιοτάτων χρόνων. Βρήκαν τον Τσάρλι Τσάπλιν και πατώντας στην εικόνα του μετέβησαν στην ιστοσελίδα της [Βικιπαίδειας](#) και συγκεκριμένα στη Βιογραφία του. Άλλαξαν τη γλώσσα στα ελληνικά και διάβασαν το σπουδαίο βιογραφικό του Τσάρλι Τσάπλιν.



### 3η & 4η διδακτική ώρα

Εργασία σε ομάδες στο εργαστήριο πληροφορικής

#### Σ. 54, μετά την άσκηση 11



**II.** Συμπληρώστε τα κενά του κειμένου με όσες από τις παρακάτω λέξεις ταιριάζουν καλύτερα, στο σωστό τύπο τους:

*θήσος, ερμηνεύω, αυλαία, υποκρίνομαι, ταξιδέτρια, εξώστης, πλατεία, ενδυματολόγος, κριτικός, σκηνογράφος, σκηνοθέτης, πρωταγωνίστρια, κορυφαίος, διάσημος, αδέξιος, αποδοκμαζώ, επιδοκμαζώ, σφουρίζω, επιθεώρηση, τραγωδία, κουκλοθέατρο, πρεμιέρα, αριστοτεχνικός, συνθέτης*

Όλοι οι ..... των εφημερίδων συμφωνούσαν ότι η παράσταση ήταν ..... και στο ..... συμμετείχαν ..... ηθοποιοί καθώς και η μεγαλύτερη ..... του σύγχρονου ελληνικού θεάτρου. Κλείσαμε εγκαίρως τις θέσεις μας στον ..... γιατί μας αρέσει να παρακολουθούμε από ψηλά.

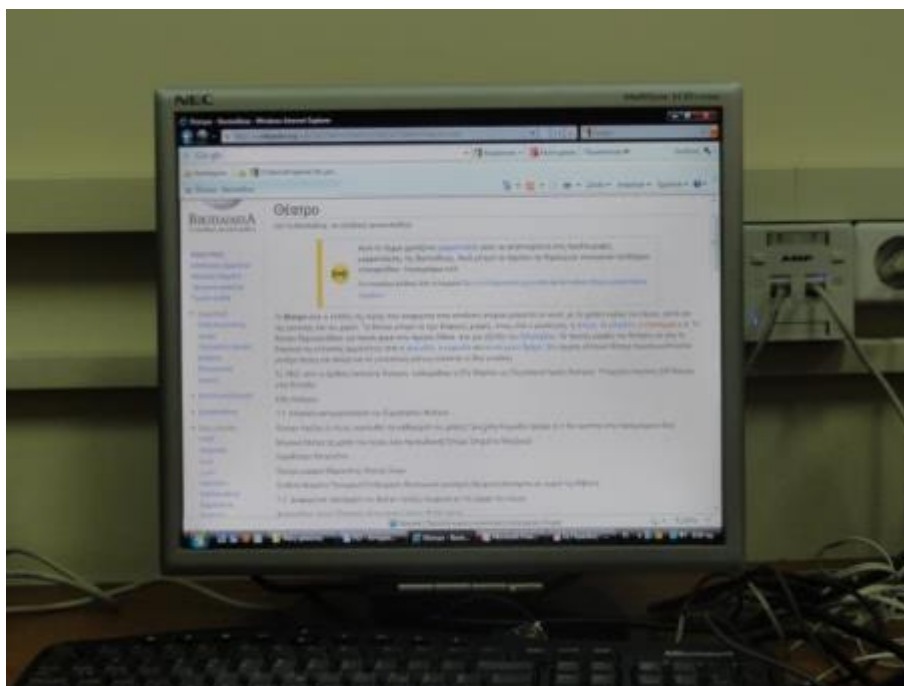
Όλα ήταν μαγικά! Ο ..... είχε οργανώσει τα πάντα στην εντέλεια, σαν να ήταν πραγματικός μάεστρος. Ο ..... είχε δημιουργήσει μια ολόκληρη πολιτεία πάνω στη σκηνή, ενώ ο ..... ζωντάνευε μια ολόκληρη εποχή μπροστά στα μάτια μας με τα εντυπωσιακά του κοστούμια. Επίσης, ο ..... είχε κάνει καταπληκτική δουλειά: η μουσική «έντυνε» τέλεια την εξέλιξη της υπόθεσης. Κυρίως όμως ήταν οι ηθοποιοί που μας κατέπληξαν: ..... τους ρόλους τους με φυσικότητα και πειστικότητα. Στο τέλος, το κοινό ..... και χειροκροτούσε για ώρα ενθουσιασμένο.

κειμένο της συγγραφικής ομάδας

Οι μαθητές, αφού ασχολήθηκαν με την άσκηση 11 στο [βιβλίο μαθητή της Γλώσσας, γ' τεύχος, ενότητα 15, σ. 54](#), άνοιξαν το [2ο Φύλλο δραστηριότητας](#) (βλ. αρχείο: Synodeutika/FE2.docx) και ακολουθώντας τις οδηγίες μετέβησαν στην ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια [Βικιπαίδεια](#) και βρήκαν πληροφορίες για το «θέατρο», τον ορισμό του και απαντήσεις στα παρακάτω σχετικά ερωτήματα: α) ποια η σχέση του θεάτρου με την αρχαία Ελλάδα; β) ποια είναι τα είδη θεάτρου; γ) πότε είναι η παγκόσμια

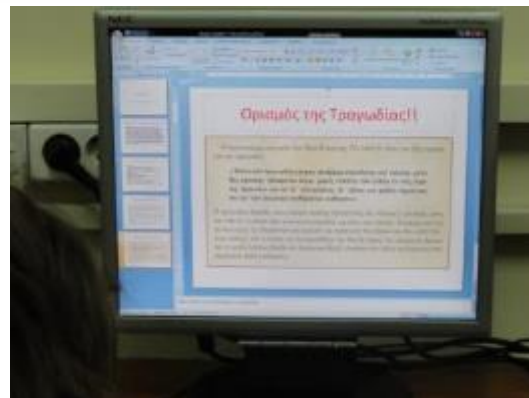
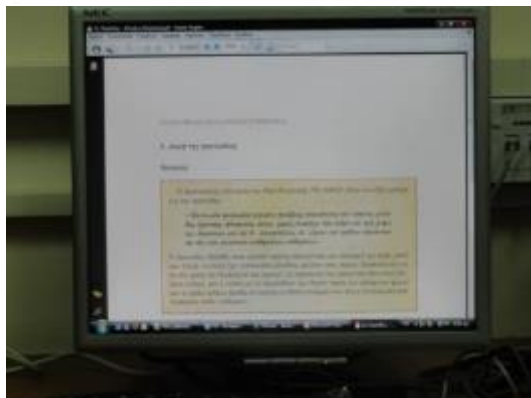


ημέρα θεάτρου; Κατέγραψαν τις απαντήσεις τους σε ένα αρχείο παρουσίασης (βλ. αρχεία: Tekmiria/Theatro).



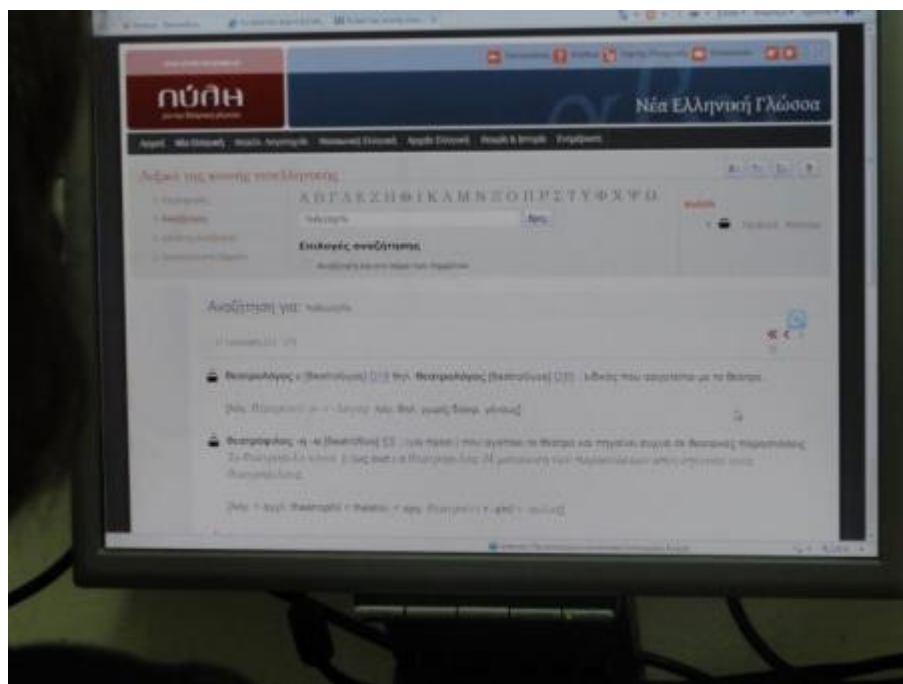
Στη συνέχεια από την [ιστοσελίδα](#) διάβασαν στα αρχαία ελληνικά τον ορισμό της τραγωδίας που δίνει ο Αριστοτέλης στο έργο του «Περί Ποιητικής» (VII, 1449, B). Για να κατανοήσουν τον ορισμό επισκέφτηκαν την ιστοσελίδα του Ψηφιακού Σχολείου και συγκεκριμένα το βιβλίο του Γυμνασίου [«Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας»](#), όπου στη σελίδα 72 διάβασαν τον ορισμό της τραγωδίας μεταφρασμένο στη νέα ελληνική, συμπεριλαμβάνοντας κι αυτά τα στοιχεία στην παρουσίασή τους.





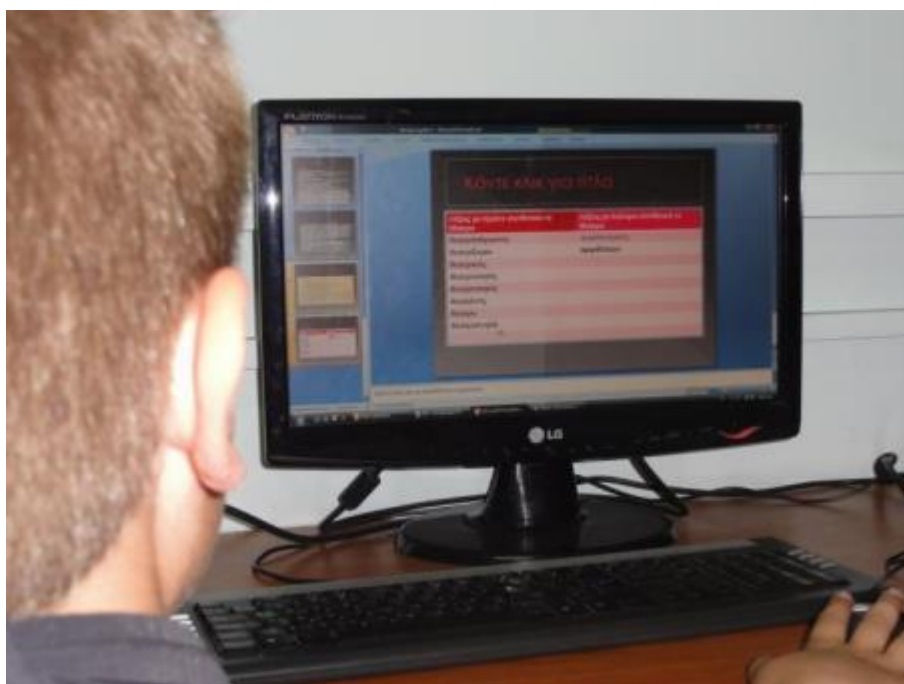
Μετέβησαν στην ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια [Βικιπαίδεια](#) και στην [ιστοσελίδα](#) όπου βρήκαν πληροφορίες για την ιστορική εξέλιξη του θεάτρου και κατέγραψαν στην παρουσίασή τους στοιχεία για τον «Χώρο του Θεάτρου».

Κατόπιν οι μαθητές αναζήτησαν στο [Βικιλεξικό](#) και στο [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής \(Τριανταφυλλίδη\)](#) πληροφορίες για τις διάφορες σημασίες που δίνονται στη λέξη «θέατρο». Έκαναν σύγκριση των ερμηνειών και προσπάθησαν μέσα από τα παραδείγματα που δίνονταν να κατανοήσουν τη σημασία της έννοιας, αλλά και το πώς χρησιμοποιείται μέσα στον λόγο.





Στο [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#) αναζητήσαν σύνθετες λέξεις με τη λέξη «θέατρο» και κατέγραψαν σε πίνακα στην παρουσίασή τους τις λέξεις με πρώτο συνθετικό τη λέξη «θέατρο» στη μία στήλη και αυτές που είχαν τη λέξη ως δεύτερο συνθετικό στην άλλη στήλη.



Αναζήτησαν στη μηχανή αναζήτησης [Google](#) εικόνες για το «θέατρο», διάλεξαν δύο η κάθε ομάδα και τις ενσωμάτωσαν στην παρουσίασή τους. Τέλος, στην [ιστοσελίδα](#) έλυσαν το σταυρόλεξο με λέξεις σχετικές με το θέατρο.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



## 5η & 6η διδακτική ώρα

*Εργασία σε ομάδες στο εργαστήριο πληροφορικής*

Τετράδιο Εργασιών, σ. 51, μετά την άσκηση 14





Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ  
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ  
2007-2013  
πρόγραμμα για την ανάπτυξη  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



14. Όταν πληκτρολογούμε ένα κείμενο στον υπολογιστή, για να μην υπάρχουν μεγάλα κενά ανάμεσα στις λέξεις, χρειάζεται να κάνουμε συλλαβισμό. Δοκιμάστε το στο παρακάτω κείμενο:

Η ταινία «Ψύλλος» του Δημήτρη Σπύρου βραβεύτηκε ως η καλύτερη ευρωπαϊκή ταινία για παιδιά και νέους το 1989. «Ψύλλος» είναι το όνομα μιας χειρόγραφης εφημεριδούλας που εκδίδει και συντάσσει ένας δωδεκάχρονος μαθητής σε ένα απομονωμένο χωριό της ορεινής Ολυμπίας, ο Ηλίας. «Ψύλλος» είναι όμως κι ο ίδιος

ο μικρός Ηλίας, γιατί είναι τόσο πολύ ταυτισμένος με την εφημερίδα του, ώστε κανείς πια δεν τον φωνάζει με το πραγματικό του όνομα. Κι όπως λέει κι ο ίδιος, «ο Ψύλλος είναι τα ταξίδια που θέλω να κάνω, τα φτερά που με βοηθούν να πετάξω μακριά από το μικρό μου χωριό».

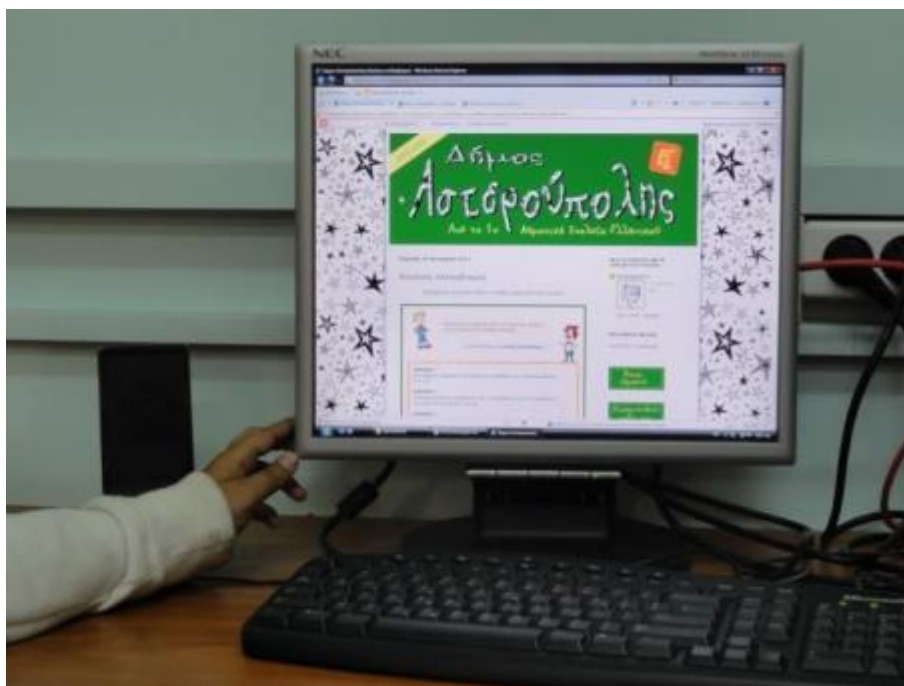
Κυριακάτικα απογεύματα στο Σινέ Φιλίπ, Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (Διασκευή)

Η ταινία «Ψύλλος» του Δημήτρη Σπύ- .....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

Το 3ο διδακτικό δίωρο ξεκίνησε με το [τετράδιο εργασιών της Γλώσσας, β' τεύχος, ενότητα 15, σελ. 51](#) και την άσκηση 14, που τους δόθηκε στο [3ο Φύλλο δραστηριότητας](#) (βλ. αρχείο: Synodeutika/FE3.docx). Οι μαθητές χρησιμοποίησαν τους κανόνες συλλαβισμού που βρήκαν στην [ιστοσελίδα](#), για να βοηθηθούν. Έλεγξαν το κείμενό τους όσον αφορά στον χωρισμό των λέξεων με τον συλλαβιστή της [Neurolingo](#). Μετέβησαν στην [ιστοσελίδα](#), όπου στο *Διδακτικό μέρος* είδαν τους κανόνες συλλαβισμού και έλυσαν σχετικές ασκήσεις.

Στη συνέχεια δημιούργησαν ένα καινούριο έγγραφο στον επεξεργαστή κειμένου, χώρισαν τη σελίδα σε δύο στήλες και πληκτρολόγησαν το κείμενο της άσκησης του βιβλίου κάνοντας συλλαβισμό του κειμένου με τα εργαλεία του επεξεργαστή κειμένου (βλ. αρχεία: Tekmiria/Syllavismos). Κατόπιν σύγκριναν το αποτέλεσμά τους με αυτό του βιβλίου. Χρησιμοποίησαν το [Ηλεκτρονικό Λεξικό](#) του

Ιδρύματος Τριανταφυλλίδη για να βεβαιωθούν για το αν αρχίζει ή όχι ελληνική λέξη από κάποια συμφωνικά συμπλέγματα που συνάντησαν.



## 7η διδακτική ώρα

Εργασία σε ομάδες στο εργαστήριο πληροφορικής

### Σ. 41, μετά την άσκηση 4



**4.** Στην παρουσίαση της ταινίας διαβάζουμε ότι «οι συνάδελφοι του δασκάλου είναι ηττοπαθείς». Συμπληρώστε το κείμενο που ακολουθεί και θυμηθείτε την κλίση και την ορθογραφία επιθέτων και ουσιαστικών σε -ης, -ης, -ες.

Σχεδόν ποτέ δεν τσακώνομαι με τους ..... (συγγενής, -ής, -ές) μου. Την τελευταία όμως φορά που είδα τον ξάδερφό μου τον Ηλία, διαφώνησα μαζί του. Για να γίνω πιο.....(σαφής, -ής, -ές), θα σας πω ότι μετά από ..... (συνεχής, -ής, -ές) παράπονα, που μου έκανε γιατί ποτέ δεν είχαμε πάει σινεμά μαζί, πήγαμε να δούμε την ταινία της χρονιάς, το τρίτο και τελευταίο μέρος της τριλογίας «Ο άρχοντας των δαχτυλιδιών». Οι γονείς μου λένε ότι πρέπει να είμαστε..... (επαικτής, -ής, -ές) με τους άλλους, αλλά εγώ δεν μπορώ να ξεπεράσω την έκπληξη που ένιωσα όταν τον έβλεπα να κοιμάται σε όλη τη διάρκεια αυτής της καταπληκτικής περιπέτειας.

κείμενο της συγγραφικής ομάδας

Στην αρχή της 7ης διδακτικής ώρας δόθηκε το [4ο Φύλλο δραστηριότητας](#) (βλ. αρχείο: Synodeutika/FE4.docx) και οι μαθητές έκαναν την άσκηση 4 από το [βιβλίο μαθητή της Γλώσσας, γ' τεύχος, ενότητα 15, σ. 41](#). Διάβασαν για την κλίση των συγκεκριμένων επιθέτων (επίθετα σε -ης) σε σχετική με το θέμα [ιστοσελίδα](#), με την κλίση των οποίων είχαν ασχοληθεί τόσο στην Ε' τάξη όσο και φέτος και συγκεκριμένα στην ενότητα 7 ([Τετράδιο Μαθητή, τεύχος α', ενότητα 7, σ. 55, άσκηση 5](#)), όπου τους ζητούνταν να φτιάξουν μια «τρελή ιστορία». Διάβασαν λοιπόν σε μια σχολική ιστοσελίδα παρόμοιες [ιστορίες](#) που δημιούργησαν συνομήλικοί τους.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

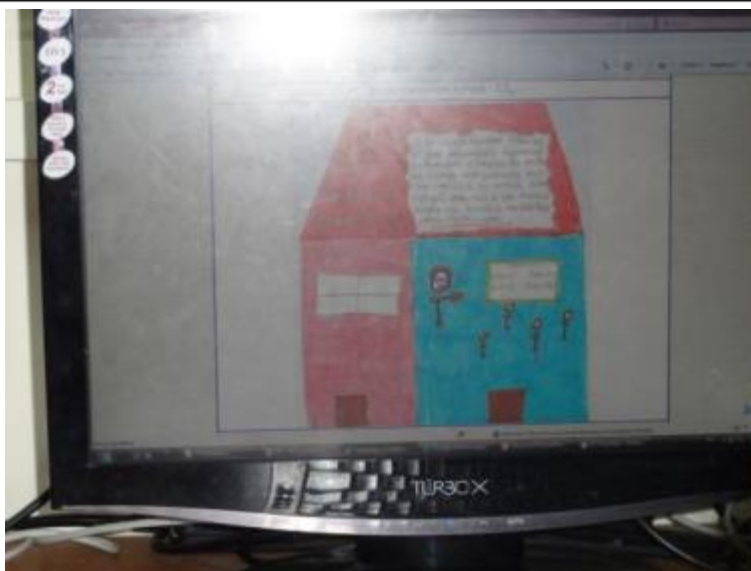


ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ  
*επένδυση στην κοινωνία της γνώσης*

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ  
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ  
2007-2013  
πρόγραμμα για την ανάπτυξη  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ





Στη συνέχεια μετέβησαν στην [ιστοσελίδα](#), όπου αναλύεται το θέμα της χρήσης των επιθέτων σε -ης, και κυρίως η γενική του αρσενικού. Διαβάσαμε για τα συνεχόμενα λάθη στην κλίση αυτών των επιθέτων και συζητήσαμε για το τι αποτελέσματα έχουν, ιδίως στον δημοσιογραφικό λόγο. Τέλος, μετέβησαν στην [ιστοσελίδα](#), όπου είδαν πώς τονίζονται τα επίθετα σε -ης ανάλογα με το πού βρίσκεται ο τόνος τους.



## ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

### ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Α΄

1. Ανοίξτε το [τετράδιο εργασιών της Γλώσσας, β΄ τεύχος, ενότητα 15, σ. 41](#), και μελετήστε την άσκηση 2.
2. Μεταβείτε στην ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια Βικιπαίδεια και συγκεκριμένα στην ιστοσελίδα [«Μοντέρνοι Καιροί»](#).
3. Αντιγράψτε το κείμενο στον επεξεργαστή κειμένου.
4. Χρησιμοποιήστε το κουμπί υπογράμμισης  από την *Κεντρική Λωρίδα Εργαλείων* και υπογραμμίστε τις σχετικές λέξεις και φράσεις.
5. Χρησιμοποιήστε το κουμπί επισήμανσης  από την *Κεντρική Λωρίδα Εργαλείων* και επισημάνετε χρωματικά τα υπογραμμισμένα σημεία.
6. Αντιγράψτε την αφίσα της ταινίας (δεξί κλικ => αντιγραφή εικόνας) και συμπεριλάβετε την στο κείμενό σας (δεξί κλικ => επικόλληση). Χρησιμοποιήστε τα εργαλεία εικόνας (εργαλεία εικόνας => μορφοποίηση => θέση) και τοποθετήστε την σε όποια θέση επιθυμείτε.
7. Παρατηρήστε τα στοιχεία κάτω από την εικόνα. Τι ομοιότητα διαπιστώνετε;
8. Μεταβείτε στην ιστοσελίδα [«Ο Μεγάλος Δικτάτορας»](#) όπου θα βρείτε μια αναλυτική περιγραφή της ταινίας. Αντιγράψτε το κείμενο (επιλέγετε το κείμενο => δεξί κλικ => αντιγραφή) και επικολλήστε το στον επεξεργαστή κειμένου (δεξί κλικ => επικόλληση).
9. Αφού διαβάσετε την άποψη του Μπέρτολτ Μπρεχτ, να μετατρέψετε την αναλυτική περιγραφή της ταινίας σε περιληπτική. Αποθηκεύστε την εργασία σας, δίνοντας στο αρχείο σας τον τίτλο «Ταινίες του Τσάρλι Τσάπλιν».
10. Παρακολουθήστε ένα 4λεπτο [απόσπασμα](#) το οποίο μαρτυρά τη σπουδαιότητα της ταινίας και φανερώνει την απήχηση που είχαν (και έχουν) οι ταινίες του Τσάρλι Τσάπλιν.





11. Αναζητήστε τη βιογραφία αυτού του σπουδαίου -παγκοσμίου φήμης- καλλιτέχνη. Μεταβείτε στην [ιστοσελίδα](#) όπου απεικονίζονται οι σπουδαιότερες προσωπικότητες που έζησαν και ζουν στον πλανήτη από αρχαιότατων χρόνων. Θα βρείτε τον Τσάρλι Τσάπλιν στο κάτω αριστερό μέρος της εικόνας. Πατήστε πάνω στην εικόνα για να μεταβείτε στην ιστοσελίδα της [Βικιπαίδειας](#) και συγκεκριμένα στη Βιογραφία του Τσάρλι Τσάπλιν. Από την αριστερή στήλη και στο σημείο «Languages» επιλέξτε «Ελληνικά» και διαβάστε το σπουδαίο βιογραφικό του Τσάρλι Τσάπλιν.



## ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Β΄

1. Ανοίξτε το [βιβλίο μαθητή της Γλώσσας, γ΄ τεύχος, ενότητα 15, σ. 54](#), και κάντε την άσκηση 11.
2. Δημιουργήστε ένα αρχείο παρουσίασης με τίτλο «Θέατρο – ομάδα ...». Να βάλετε στην πρώτη διαφάνεια τον τίτλο σας και τα ονόματα της ομάδας σας.
3. Μεταβείτε στην ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια [Βικιπαίδεια](#) και πληκτρολογήστε «θέατρο».
4. Διαβάστε τον ορισμό και καταγράψτε τις απαντήσεις σας στα παρακάτω ερωτήματα στην παρουσίασή σας: α) ποια η σχέση του θεάτρου με την αρχαία Ελλάδα; β) ποια είναι τα είδη θεάτρου; γ) πότε είναι η παγκόσμια ημέρα θεάτρου;
5. Μεταβείτε στην [ιστοσελίδα](#) και διαβάστε στα αρχαία ελληνικά τον ορισμό της τραγωδίας που δίνει ο Αριστοτέλης στο έργο του «Περί Ποιητικής» (VII, 1449, B). Για να κατανοήσετε καλύτερα τον ορισμό επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του Ψηφιακού Σχολείου και συγκεκριμένα το βιβλίο του Γυμνασίου [«Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας»](#), όπου στη σελίδα 72 μπορείτε να διαβάσετε τον ορισμό της τραγωδίας μεταφρασμένο στη νέα ελληνική. Αποθηκεύστε το αρχείο (σε μορφή PDF) και κατόπιν ανοίξτε το. Από το μενού Εργαλεία => Επιλογή και Ζουμ => εργαλείο στιγμιότυπου, αντιγράψτε και επικολλήστε το χρωματισμένο πλαίσιο (όπου υπάρχει ο ορισμός στα αρχαία αλλά και στα νέα ελληνικά) στην παρουσίασή σας.
6. Μεταβείτε στην ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια [Βικιπαίδεια](#) και πληκτρολογήστε «Ιστορία του θεάτρου». Δείτε τα αποτελέσματα. Σας ικανοποιούν;
7. Μεταβείτε στην [ιστοσελίδα](#) όπου αναφέρεται η ιστορική εξέλιξη του θεάτρου. Εντοπίστε την παράγραφο που λέει για τον «Χώρο του Θεάτρου» και καταγράψτε τα στοιχεία του στην παρουσίασή σας.





8. Μεταβείτε στο [Βικιλεξικό](#) και πληκτρολογήστε «θέατρο». Διαβάστε τις διαφορετικές σημασίες που δίνονται.
9. Μεταβείτε στο [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#) και πληκτρολογήστε «θέατρο». Συγκρίνετε τις ερμηνείες που δίνονται εδώ με αυτές του *Βικιλεξικού* που είδατε πιο πριν και προσπαθήστε μέσα από τα παραδείγματα που σας δίνονται να κατανοήσετε τη σημασία της έννοιας, αλλά και το πώς χρησιμοποιείται μέσα στον λόγο.
10. Πληκτρολογήστε ξανά στο πεδίο της αναζήτησης «%θεατρ%».
11. Καταγράψτε σε έναν πίνακα στην παρουσίασή σας τις λέξεις με πρώτο συνθετικό τη λέξη «θέατρο» στη μία στήλη και αυτές που έχουν τη λέξη ως δεύτερο συνθετικό στην άλλη στήλη.
12. Μεταβείτε στην [ιστοσελίδα](#) και λύστε το σταυρόλεξο που έχει λέξεις σχετικές με το θέατρο. Αν συναντήσετε δυσκολία μεταβείτε στο [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#), επιλέξτε *Σύνθετη Αναζήτηση* και στο πεδίο *Ερμήνευμα* πληκτρολογήστε «θέατρο». Δείτε τα αποτελέσματα. Είναι αρκετά για να σας βοηθήσουν;
13. Αν όχι, μεταβείτε στη μηχανή αναζήτησης [Google](#), πληκτρολογήστε «θέατρο» και επιλέξτε «Εικόνες». Διαλέξτε τις καλύτερες και ενσωματώστε τες στην παρουσίασή σας.



### ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Γ΄

1. Ανοίξτε το [τετράδιο εργασιών της Γλώσσας, β΄ τεύχος, ενότητα 15, σ. 51](#), και κάντε την άσκηση 14. Χρησιμοποιήστε τους κανόνες συλλαβισμού που θα βρείτε στην [ιστοσελίδα](#), για να βοηθηθείτε. Για να βεβαιωθείτε ότι ο χωρισμός των λέξεων έγινε με ορθό τρόπο, επισκεφθείτε τον συλλαβιστή της [NeuroLingo](#) για να ελέγξετε και εκεί αν υπάρχουν λάθη στο κείμενο που γράψατε.
2. Μεταβείτε στην [ιστοσελίδα](#), όπου στο *Διδακτικό μέρος* θα δείτε ξανά τους κανόνες συλλαβισμού. Στη συνέχεια λύστε τις ασκήσεις: *Άσκηση 1, Άσκηση 2, Άσκηση 3*.
3. Δημιουργήστε ένα καινούριο έγγραφο στον επεξεργαστή κειμένου. Χωρίστε τη σελίδα σας σε δύο στήλες (Διάταξη σελίδας => Στήλες => Δύο). Πληκτρολογήστε το ίδιο κείμενο που υπάρχει και στην άσκηση του βιβλίου. Στην ίδια λωρίδα εργαλείων και δίπλα από το κουμπί «Στήλες» επιλέξτε το εργαλείο Συλλαβισμός είτε αυτόματα είτε μη αυτόματα και ολοκληρώστε τον συλλαβισμό του κειμένου. Συγκρίνετε το αποτέλεσμα σας με αυτό του βιβλίου σας.
4. Χρησιμοποιήστε το [Ηλεκτρονικό Λεξικό](#) του Ιδρύματος Τριανταφυλλίδη. Βασισμένοι στους κανόνες συλλαβισμού βεβαιωθείτε για το αν αρχίζει ή όχι ελληνική λέξη από κάποια συμφωνικά συμπλέγματα που θα συναντήσετε, πληκτρολογώντας κάθε φορά το συμφωνικό σύμπλεγμα συν «%».



### ΦΥΛΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Δ΄

1. Ανοίξτε το [βιβλίο μαθητή της Γλώσσας, γ' τεύχος, ενότητα 15, σ. 41](#), και κάντε την άσκηση 4.
2. Διαβάστε για την κλίση των συγκεκριμένων επιθέτων σε σχετική με το θέμα [ιστοσελίδα](#). Θυμηθείτε ότι τόσο στην Ε' τάξη όσο και φέτος έχετε ασχοληθεί με το θέμα της κλίσης των επιθέτων σε -ης, και συγκεκριμένα στην ενότητα 7 ([Τετράδιο Μαθητή, τεύχος α', ενότητα 7, σ. 55, άσκηση 5](#)), όπου σας ζητούνταν να φτιάξετε μια «τρελή ιστορία». Διαβάστε σε μια σχολική ιστοσελίδα παρόμοιες [ιστορίες](#) που δημιούργησαν συνομήλικοί σας.
3. Μεταβείτε στην [ιστοσελίδα](#), όπου αναλύεται το θέμα της χρήσης των επιθέτων σε -ης, και κυρίως η γενική του αρσενικού. Διαβάστε για τα συνεχόμενα λάθη στην κλίση αυτών των επιθέτων. Τι αποτέλεσμα έχουν, ιδίως στον δημοσιογραφικό λόγο;
4. Μεταβείτε στην [ιστοσελίδα](#), όπου μπορείτε να δείτε πώς τονίζονται τα επίθετα σε -ης ανάλογα με το πού βρίσκεται ο τόνος τους.



## Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το συγκεκριμένο σενάριο μπορεί εφαρμοστεί και στην Ευέλικτη Ζώνη.

## Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Στο αρχικό σενάριο συμπεριλαμβάνονταν κάποιοι υπερσύνδεσμοι οι οποίοι δε λειτουργούσαν (ημερομηνία προσπέλασης: 06/04/2013). Κάποιοι διορθώθηκαν, ενώ για τους υπόλοιπους αφαιρέθηκε η δραστηριότητα. Πιο συγκεκριμένα, δεν λειτουργούσαν οι παρακάτω υπερσύνδεσμοι:

- Η πληροφορία για την τσιγγάνικη καταγωγή του Τσάρλι Τσάπλιν δε βρέθηκε στην ιστοσελίδα της [Βικιπαίδειας](#) επομένως η δραστηριότητα με την [ιστοσελίδα](#) που προέβλεπε το αρχικό σενάριο δε συμπεριλήφθηκε στα φύλλα εργασίας και δεν έγινε.
- Η ιστοσελίδα της [ελληνικής συμμετοχής](#) στον διαγωνισμό της Eurovision το 1978 με την Τάνια Τσανακλίδου (Αρχικό σενάριο: Δραστηριότητα 1, βήμα 5 – Η δραστηριότητα δεν έγινε).
- Η ιστοσελίδα του Ψηφιακού Σχολείου και συγκεκριμένα το βιβλίο του Γυμνασίου «Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας», όπου στη σελίδα 72 διαβάζουν τον [ορισμό](#) της τραγωδίας μεταφρασμένο στη νέα ελληνική (Αρχικό σενάριο: Δραστηριότητα 2, βήμα 2 – Ο υπερσύνδεσμος διορθώθηκε και η δραστηριότητα έγινε).
- Η ιστοσελίδα της [Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης](#), στην οποία δίνονται περισσότερα και πιο εξειδικευμένα στοιχεία για την τέχνη του θεάτρου (Αρχικό σενάριο: Δραστηριότητα 2, βήμα 3 – Ακαθόριστη διαδρομή, η δραστηριότητα δεν έγινε).
- Η ενότητα 7 (Βιβλίο Μαθητή, τεύχος β' σ. 55, [άσκηση 5](#)), όπου ζητείται από τους μαθητές να φτιάξουν μια «τρελή ιστορία», είναι λανθασμένη και



πρόκειται για το [Τετράδιο Μαθητή, τεύχος α', ενότητα 7, σελ. 55, άσκηση 5](#) (Αρχικό σενάριο: Δραστηριότητα 4, βήμα 1 – Ακαθόριστη διαδρομή, ο υπερσύνδεσμος διορθώθηκε αλλά η δραστηριότητα έγινε στο έντυπο βιβλίο).

- Η ιστοσελίδα με on-line [άσκηση](#), όπου συμπληρώνοντας τα κενά δοκιμάζουν τις γνώσεις τους (Αρχικό σενάριο: Δραστηριότητα 4, βήμα 4 – Ακαθόριστη διαδρομή, η δραστηριότητα δεν έγινε).

Πέρα από τις δυσκολίες που συναντήσαμε και οι οποίες ξεπεράστηκαν, οι μαθητές έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την τέχνη του κινηματογράφου και του θεάτρου, κι αυτό φάνηκε μέσα από την ενασχόλησή τους και τη δημιουργία δικών τους παρουσιάσεων σχετικών με αυτά τα θέματα. Οι δραστηριότητες σε γενικές γραμμές ήταν βατές και οι μαθητές μπορούσαν να τις εκτελέσουν χωρίς περαιτέρω βοήθεια.

## Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

---

## ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Οι δραστηριότητες που αναφέρονται παραπάνω εμπλουτίζουν το μάθημα με στοιχεία που περιέχονται σε πόρους που προέρχονται από ΤΠΕ, χωρίς να ξεφεύγουν από τη λογική και τη σειρά που έχει το σχολικό εγχειρίδιο.
- Ο αριθμός των δύο πρώτων δραστηριοτήτων είναι μεγάλος σε σχέση με τον διαθέσιμο διδακτικό χρόνο. Γι' αυτό ο διδάσκων επιλέγει όποια (ή όποιες) δραστηριότητα(-ες) θεωρεί περισσότερο χρήσιμη(-ες) για τους μαθητές της τάξης.
- Η πρώτη δραστηριότητα με τη προσθήκη μίας ακόμα διδακτικής ώρας θα μπορούσε να επεκταθεί και να εμπλουτιστεί με δραστηριότητες γλωσσικού, ετυμολογικού και γραμματικού τύπου.



- Επίσης θα μπορούσε να επεκταθεί συνολικά με μία ακόμη δραστηριότητα με αντικείμενο μελέτης τις παρομοιώσεις και τις μεταφορές.
- Αν υπάρχει διαδραστικός πίνακας στην τάξη, οι προτεινόμενες δραστηριότητες είναι καλό να γίνουν στην ολομέλεια με τη συμμετοχή κάποιου μαθητή.